

ZONDER KOERSWIJZIGING
GEEN KOPPOSITIE:
BELGIË OP EEN
KANTELPUNT VOOR
INNOVATIEVE FARMA

VOORWOORD

Caroline Ven
CEO

Waar de innovatieve biofarma jarenlang een motor van groei, werkgelegenheid, export en innovatie was, zien we vandaag een kentering.

België heeft zich jarenlang kunnen profileren als een koploper in farma en life sciences. Niet dankzij natuurlijke rijkdommen of zeldzame aardmaterialen, maar door kennis, talent en een sterke innovatiecultuur. Dat was het politieke en economische basisargument: als open, kleine economie moeten we excelleren in innovatie. Vandaag moeten we vaststellen dat net dát fundament onder druk staat.

De leiderschapspositie van België brokkelt af. Niet abrupt, maar wel steeds sneller. Wat al langer sluimerde, is het voorbije jaar in een duidelijke neerwaartse versnelling terechtgekomen. Terwijl andere regio's in de wereld, zoals de Verenigde Staten of China, resoluut kiezen voor schaal, snelheid en strategische ondersteuning van innovatie blijft België talmen. Het resultaat is pijnlijk zichtbaar: de export daalt met bijna 7 %, octrooiaanvragen dalen met meer dan 15 %, investeringen verschuiven, beslissingen worden uitgesteld en kansen gaan verloren.

De cijfers in deze editie van **Pharma Figures** maken dat onmiskenbaar duidelijk. Waar de innovatieve biofarma

jarenlang een motor van groei, werkgelegenheid, export en innovatie was, zien we vandaag een kentering. Niet als tijdelijke dip, maar als structurele trend. Dat beeld wordt bevestigd door een recente enquête bij onze leden: het pessimisme is geen momentopname. Ook naar de toekomst toe blijven de verwachtingen somber.

Dit is het moment om de realiteit onder ogen te zien. België heeft nood aan een **holistische aanpak**, met dringende en coherente maatregelen op Europees én nationaal niveau.

Daarbij moeten minstens drie cruciale pijlers structureel worden versterkt:

- 1. Stimulering van innovatie**
- 2. Verbetering van de competitiviteit**
- 3. Snelle en brede toegang tot baanbrekende geneesmiddelen voor patiënten**

Innovatie begint immers bij onderzoek. België beschikt over een sterk ecosysteem van publieke en private onderzoeksinstituten, waaronder ook tal van farmaceutische bedrijven. Dat is een troef, maar alleen als

die spelers kunnen excelleren in een gunstig en voorspelbaar klimaat. Klinische studies bijvoorbeeld zijn daarbij cruciaal. Ons land was hierin jarenlang een Europese koploper, maar heeft de voorbije jaren terrein verloren aan andere landen. Wanneer baanbrekende therapieën niet snel in België op de markt kunnen komen, tegen een redelijke vergoeding, dan ondermijnt dat onze competitiviteit. Innovatie die hier ontstaat, dreigt zo enkel elders gevaloriseerd te worden. Onvoldoende kansen tot valorisatie op de thuismarkt is precies het mechanisme dat investeringen, onderzoek én toekomstig talent wegduwt uit ons land.

Innovatie ontstaat niet in een vacuüm. Ze vraagt visie, durf en een beleid dat de juiste keuzes maakt. Als we willen dat België opnieuw een aantrekkelijke en betrouwbare partner wordt voor investeringen in innovatieve biofarma en life sciences, dan moeten we nu handelen. Niet morgen. Niet na de volgende cijfers. Maar vandaag! **Want wat vandaag onder druk staat, bepaalt morgen de welvaart, gezondheid en strategische positie van België.**

KERNCIJFERS 2025

44.507

DIRECTE JOBS¹

Evolutie

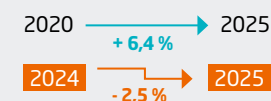
2020 40.464

2024 44.738

2025 44.507

6.330

ONDERZOEKERS²

2020 5.952

2024 6.490

2025 6.330

6,1

MILJARD EURO
INVESTERINGEN IN O&O⁴

Evolutie

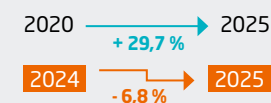
2020 € 5,0 miljard

2024 € 6,0 miljard

2025 € 6,1 miljard

73,1

MILJARD EURO EXPORT⁵

2020 € 56,4 miljard

2024 € 78,4 miljard

2025 € 73,1 miljard

353

OCTROOIAANVRAGEN IN DE
FARMA- EN BIOTECHSECTOR⁶

Evolutie

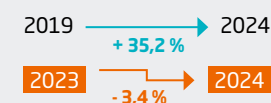
2020 385

2024 417

2025 353

14,1

MILJARD EURO TOEGEVOEGDE
WAARDE GEGENEREERD DOOR
DE BIOFARMACEUTISCHE SECTOR⁷

2019 € 10,4 miljard

2023 € 14,6 miljard

2024* € 14,1 miljard

* De cijfers over de toegevoegde waarde zijn nog niet beschikbaar voor 2025.

9/10

BIOFARMACEUTISCHE
BEDRIJVEN IN BELGIË
HEBBEN MINDER DAN
250 WERKNEMERS

25 %

VAN DE
WERKGELEGENHEID
IN DE SECTOR³

01 JOBS

44.507
werknemers in
de Belgische
biofarmaceutische
sector in 2025

Goed voor bijna
10%
van de
werkgelegenheid
in de verwerkende
industrie

Voor het **2de**
jaar op rij een
daling na jaren van
sterke groei

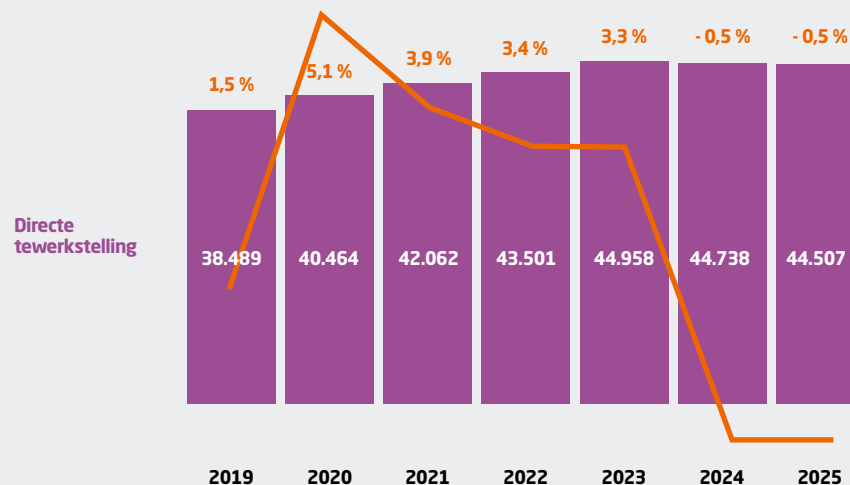
Tewerkstelling daalt verder

In 2024 was er voor het eerst sprake van een daling van de tewerkstelling na meer dan tien jaar ononderbroken groei. Deze **negatieve trend zet zich verder in 2025**. Net als vorig jaar daalt het aantal jobs met een half procent, tot 44.507 jobs.⁸

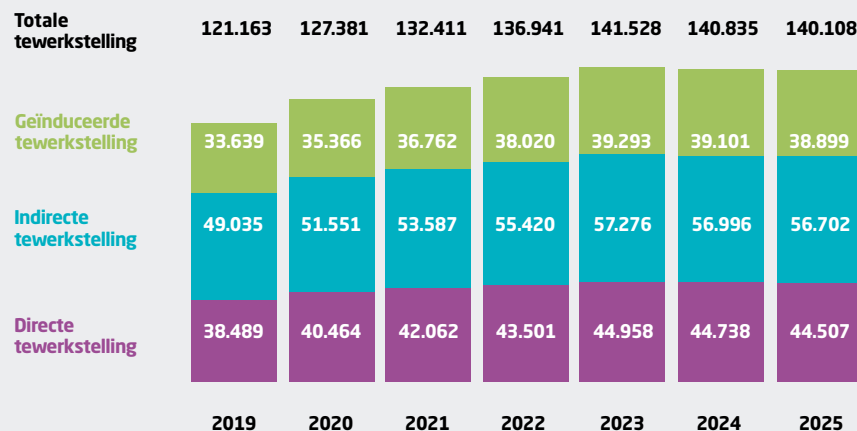
Dat de tewerkstelling voor het tweede jaar op rij terugvalt, wijst op een **structureel probleem**. Bovendien heeft deze evolutie ook gevolgen voor het ruimere ecosysteem waarin deze bedrijven opereren. **Voor elke job in de biofarmaceutische sector worden immers meer dan twee bijkomende jobs gecreëerd bij toeleveranciers**, onder meer in de logistiek.⁹ Als gevolg daarvan daalt ook het aantal indirecte jobs.

Niettemin blijft de biofarmaceutische sector een belangrijke bron van werkgelegenheid in België. Wanneer naast de directe en indirecte werkgelegenheid ook rekening wordt gehouden met de werkgelegenheid die voortvloeit uit de bestedingen van al deze werknemers (zowel direct als indirect), dan **creëert de biofarmaceutische sector in België ongeveer 140.000 arbeidsplaatsen**.

Evolutie van de directe tewerkstelling in de Belgische biofarmaceutische sector

Evolutie van de directe, indirecte, en geïnduceerde tewerkstelling in de Belgische biofarmaceutische sector

Biofarma goed voor bijna 10 % van de industriële tewerkstelling

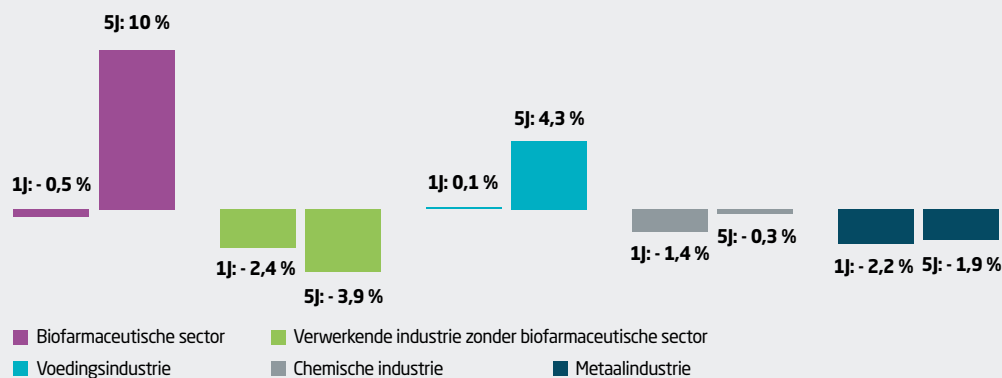
De verwerkende industrie presteert zwak op vlak van tewerkstelling. Slechts één sector binnen de verwerkende industrie, met name de voedingsindustrie, slaagt erin haar werkgelegenheid ten opzichte van vorig jaar stabiel te houden. **Alle andere sectoren, inclusief de biofarmaceutische sector, worden geconfronteerd met een daling in 2025.** Hierdoor neemt de totale werkgelegenheid

in de verwerkende industrie in 2025 af met meer dan 2 %, na een eerdere daling van bijna 3 % in 2024.¹⁰

Over de afgelopen vijf jaar zijn er slechts drie sectoren binnen de verwerkende industrie die een positieve werkgelegenheidsgroei kunnen voorleggen, waaronder de biofarmaceutische sector en de voedingsindustrie. Dit slechte resultaat over de sectoren heen,

maakt dat de totale tewerkstelling binnen de verwerkende industrie over deze periode is afgenomen met 3 %. Van deze sectoren zet de biofarmaceutische industrie voorlopig nog relatief het beste resultaat neer, al komt deze **positie steeds meer onder druk** te staan door de aanhoudende daling van de tewerkstelling in de afgelopen twee jaar.

Evolutie van de tewerkstelling op 1 en 5 jaar (2020-2025)

Aangezien de terugval van werkgelegenheid in de biofarmaceutische sector in 2025 minder uitgesproken was dan in andere sectoren, neemt haar aandeel in de totale tewerkstelling

van de verwerkende industrie desondanks ook in 2025 verder toe. Zo is bijna één op de tien werknemers in de verwerkende industrie actief in de biofarmaceutische sector.

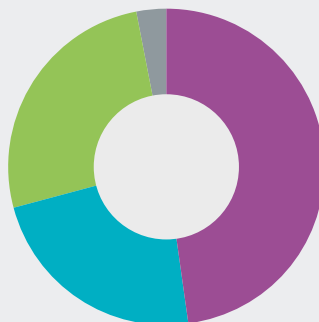

Uiteenlopende profielen

De biofarmaceutische sector omvat heel diverse activiteiten, van onderzoek en ontwikkeling (O&O) over productie en logistiek, tot marketing en distributie. Dat maakt dat de jobprofielen al even divers zijn.

Anders dan in de totale Belgische industrie, heeft de meerderheid van de werknemers in de biofarmaceutische sector een diploma hoger onderwijs. Dit heeft met de complexiteit van de sector te maken. Toch zijn er ook tal van kansen voor mensen met een diploma lager of secundair onderwijs. Zij staan in voor bijna 30 % van de totale werkgelegenheid in de sector.¹¹

Verdeling van de profielen in de biofarmaceutische sector in 2025

48 % Universitaire master
Universitaire bachelor
Niet-universitair hoger onderwijs lange type

23 % Niet-universitair hoger onderwijs korte type
Beroepsgericht hoger onderwijs

26 % Hoger secundair

3 % Lager secundair
Basisonderwijs
Geen diploma

De biofarmaceutische sector combineert schaal en innovatie: startups, kmo's en multinationals vormen samen een robuust ecosysteem dat de ruggengraat vormt van de sector.

WIST JE DAT?

DE BREDE BASIS VAN DE BELGISCHE BIOFARMA: GROTE EN KLEINERE SPELERS

De biofarmaceutische sector in België bestaat niet alleen uit grote spelers. Negen op de tien biofarmaceutische bedrijven in ons land zijn kleine of middelgrote ondernemingen met minder dan 250 werknemers. Zij nemen samen een kwart van de tewerkstelling in de sector voor hun rekening.¹² Dit toont aan hoe belangrijk ook kleinere spelers zijn in het innovatie-ecosysteem van de Belgische biofarmaceutische sector.

Zonder glazen plafond

De Belgische biofarmaceutische sector doet al jaren inspanningen voor meer genderdiversiteit, en dat levert duidelijk resultaat op. Met 47 % vrouwelijke werknemers in 2025 kan de sector een heel **evenwichtige verdeling tussen mannen en vrouwen** voorleggen. Zoomen we in op O&O, dan zijn vrouwen met 67 % zelfs beter vertegenwoordigd dan mannen.¹³

Een glazen plafond kent de sector ondertussen ook niet meer: in 2025 is 47 % van het managementteam vrouwelijk.

02

ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Groei O&O-investeringen vertraagt

België beschikt niet over natuurlijke rijkdommen. Onze economische kracht steunt op **kennis, innovatie en onderzoek**. In het Europees innovatiescorebord staat België in 2025 op een verdienstelijke zesde plaats, één plaats lager dan in 2024.

Binnen die kenniseconomie is de innovatieve **biofarmaceutische sector** uitgegroeid tot één van de onbetwistbare steunpilaren. De sector investeert al jarenlang intensief in onderzoek en ontwikkeling en zorgt zo voor baanbrekende innovaties.

Die creëren niet alleen economische meerwaarde, maar verbeteren vooral de gezondheid en levenskwaliteit van patiënten.

Tegen die achtergrond is de evolutie in 2025 **zorgwekkend**. De groei van de investeringen in O&O die in 2024 nog 5,5 % bedroeg, vertraagt in 2025 tot 1,9 %. Deze investeringen blijven enorm met een bedrag van 6,1 miljard euro en met een groei over een periode van vijf jaar van **22 %**. En ondanks de vertraagde groei blijft de biofarmaceutische

sector bovendien de **absolute koploper in België**, zowel wat betreft investeringsvolume als groeidynamiek.

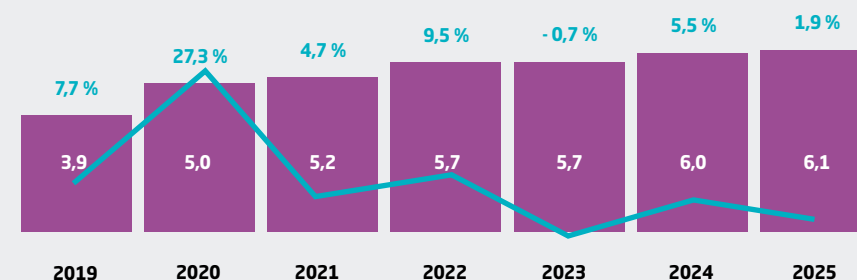
Maar die positie is geen vanzelfsprekendheid. Want terwijl de investeringen in O&O nog licht vooruitgaan, daalt in 2025 het aantal onderzoekers voor het eerst, tot 6.330 personen, nadat in 2024 al sprake was van stagnatie. Dat wijst erop dat **de druk op onderzoek en innovatie zich niet alleen vertaalt in euro's investeringen, maar ook in jobs**.

Elke dag ruim
16 miljoen
euro investeringen in
O&O door de innovatieve
biofarmaceutische
sector¹⁴

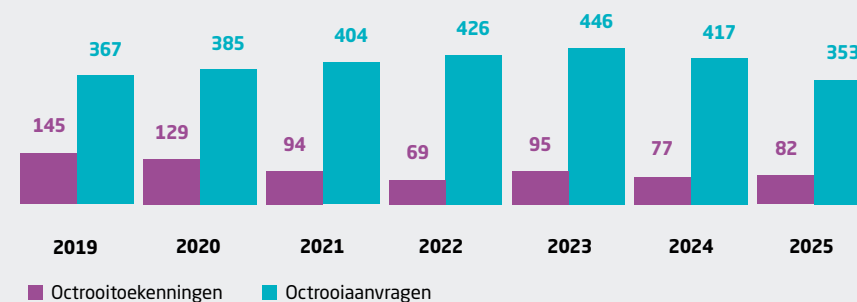
353
octrooiaanvragen
of bijna
1 octrooiaanvraag
per dag¹⁵

Vijfmaal
meer investeringen
in O&O op
25 jaar tijd¹⁶

Evolutie van de O&O-investeringen van de biofarmaceutische sector (in miljard euro)

Evolutie van octrooiaanvragen en -toekenningen van de biofarmaceutische sector

O&O-intensiteit

De ontwikkeling van nieuwe, innovatieve geneesmiddelen vraagt bijzonder veel tijd en middelen. **De biofarmaceutische sector is dan ook de meest O&O-intensieve bedrijfstak in België**, met een O&O-intensiteit van 42,4 % in 2024. Deze maatstaf geeft aan welk aandeel van de toegevoegde waarde opnieuw wordt geïnvesteerd in onderzoek en ontwikkeling. De sector neemt hiermee niet alleen een uitgesproken koppositie in België in, maar weegt ook op Europees niveau steeds zwaarder door.¹⁷

Zonder octrooien geen innovatie

Omdat onderzoeksprogramma's in de biofarmaceutische sector vaak aanzienlijk duurder zijn en meer tijd in beslag nemen dan in andere sectoren, is een sterke bescherming van het **intellectuele eigendom cruciaal**. Octrooien spelen daarbij een sleutelrol: ze bieden immers de nodige bescherming om de investeringen te kunnen valoriseren, wat voor biofarmaceutische bedrijven essentieel is om blijvend in O&O te kunnen investeren.

In 2025 zien we voor het tweede jaar op rij een daling in het aantal octrooiaanvragen door farmaceutische bedrijven in België. Waar in 2024 nog 417 octrooien werden aangevraagd, daalde dit aantal in 2025 tot 353. In 2023 ging het nog om 446 aanvragen. Daarmee zet de opvallende trendbreuk van vorig jaar zich verder door, wat aanleiding zou moeten geven tot bezorgdheid.

Over een periode van **vijf jaar is er eveneens sprake van een daling, met meer dan 8 %**. Toch blijft de biofarmaceutische sector, met bijna 14 % van alle octrooiaanvragen in België, de absolute koploper in ons land. Het lijkt er echter op dat innovatie steeds moeilijker wordt. **Investerings zijn bijzonder risicovol en leiden niet noodzakelijk tot een succesvol resultaat**. Dit wordt bevestigd door het beperkte aantal aanvragen dat resulteert in een effectieve toekenning van een octrooi.

WIST JE DAT?

DANKZIJ DE BIOFARMACEUTISCHE SECTOR HAALT BELGIË DE LISSABON-NORM

In de Europa 2020-strategie, de opvolger van de Lissabonstrategie, stelt Europa dat de investeringen in onderzoek van overheid en bedrijven samen minstens 3 % van het bruto binnenlands product moet bedragen. België weet deze drempel van O&O-intensiteit al enkele jaren te overschrijden, mee dankzij de cruciale bijdrage van de biofarmaceutische industrie. In 2024 bedroegen de investeringen in O&O 3,4 % van het BBP.

13,9 %	Farma en biotech	8,8 %	Medische hulpmiddelen	7,0 %	Metaalbewerking	5,2 %	Civiele bouwkunde
4,8 %	Andere machines	4,4 %	Chemische technologie basismaterialen	4,3 %	Coatings	4,1 %	Organische chemie
4,0 %	Elektrische machines	4,0 %	Meettechnieken	3,5 %	Chemische technologie	3,4 %	Transport
3,2 %	Computer technologie	2,9 %	Halfgeleiders	2,3 %	Polymeren	2,0 %	Machinegereedschappen
1,9 %	Motoren en pompen	1,6 %	Afhandeling	1,5 %	Thermische processen	17,2 %	Andere

03 EXPORT

Sleutelindustrie verzwakt

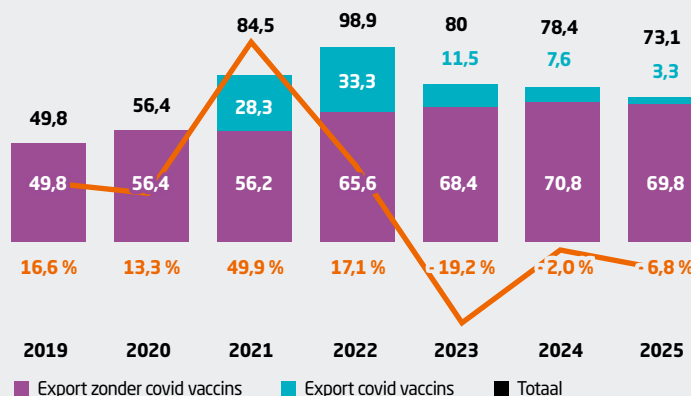
De innovatieve biofarmaceutische sector blijft een pijler van de Belgische economie, maar kent voor **het tweede jaar op rij een duidelijke terugval**. Ondanks haar sterke internationale positie staat de sector steeds meer onder druk.

Met **meer dan 73 miljard euro aan export**¹⁸, goed voor **14,5 % van de totale Belgische uitvoer**, blijft de innovatieve biofarma in 2025 met ruime voorsprong de **belangrijkste exportsector van het land**. België heeft die positie dankzij strategische troeven zoals een centrale ligging, een hoogstaande infrastructuur en een sterk industrieel ecosysteem. Een rol die onder meer tijdens de COVID-19-pandemie duidelijk tot uiting kwam.

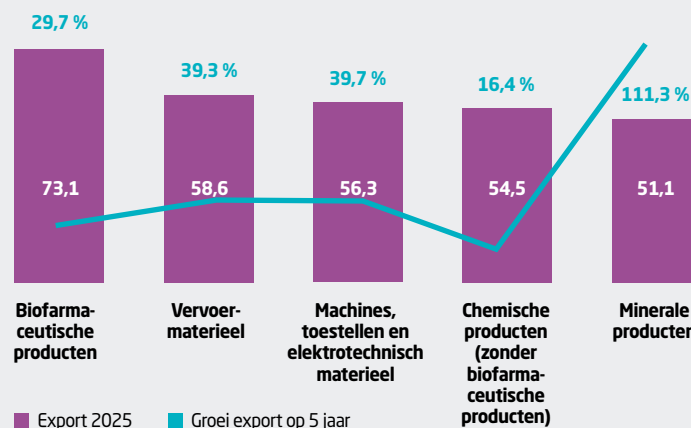
Tegelijkertijd is de trend zorgwekkend. In 2025 ligt de export van biofarmaceutische producten **bijna 7 % lager dan in 2024**. Waar de terugval vorig jaar volledig te verklaren was door de dalende export van COVID-19-vaccins, is dat nu niet langer het geval. Zelfs zonder die vaccins daalt de export nog met **1,4 %**.

Deze evolutie valt samen met de huidige toenemende geopolitieke onzekerheden die internationale handelsstromen en investeringsbeslissingen beïnvloeden. Hoewel de biofarmaceutische sector voorlopig nog tot de **top vijf van grootste exportsectoren** behoort, blijft de groei over vijf jaar duidelijk achter bij die van andere sleutelindustrieën, die er in 2025 wél in slagen opnieuw een beperkte groei te realiseren. De innovatieve biofarma blijft essentieel voor België, maar haar internationale **concurrentiekracht verzwakt**.

Evolutie van de export van de biofarmaceutische sector (in miljard euro)

Top 5 van Belgische exportsectoren (in miljard euro)

Elke dag **200**
miljoen euro export
door de sector

Meer dan
50 %
van de export gaat
over de EU-grenzen
heen

14,5 %
van de totale
Belgische
export betreft
biofarmaceutische
producten

Quasi **14 x**
op 25 jaar tijd
van de export van
biofarmaceutische
producten¹⁹

Niet meer de grootste bijdrage aan positieve handelsbalans

Dagelijks exporteert België voor ongeveer 200 miljoen euro aan biofarmaceutische producten. In 2025 resulteert dit in een handelsoverschot van 8,7 miljard euro. Daarmee vertegenwoordigt de biofarmaceutische sector een aanzienlijk deel van het totale Belgische handelsoverschot, dat uitkomt op 26,2 miljard euro. De sector is zo goed voor ongeveer een derde van het nationale handelsoverschot. Maar in tegenstelling tot 2024, toen de biofarmaceutische sector nog de grootste bijdrage leverde aan de positieve handelsbalans, leveren in 2025 drie andere sectoren een nog grotere bijdrage.

Export binnen en ver buiten Europa

De Belgische export is in belangrijke mate Europees verankerd: iets meer dan **30 % van de totale export** gaat buiten de Europese Unie. Voor biofarmaceutische producten ligt dat aandeel **beduidend hoger dan de helft**, wat het uitgesproken internationale karakter van de sector onderstreept.

Binnen de EU zijn **Duitsland en Italië** de belangrijkste handelspartners voor biofarmaceutische producten, met respectievelijk **12,7 %** en **9,7 %** van de export. Dat bevestigt de sterke integratie van de sector in de Europese interne markt.

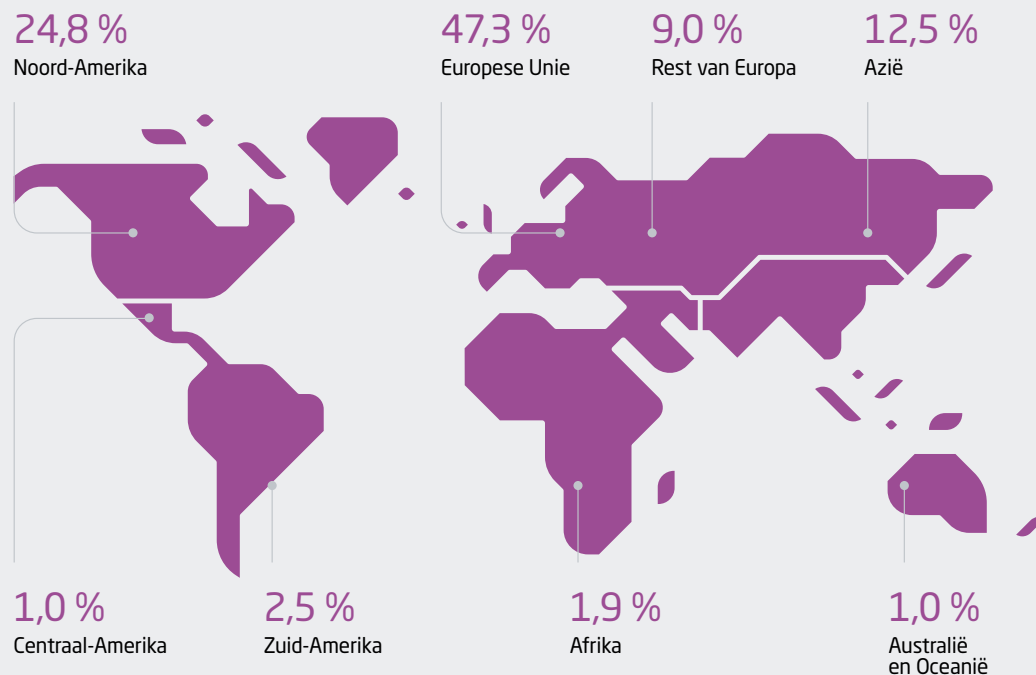
Tegelijkertijd speelt ook export buiten Europa een cruciale rol. In 2025 blijven de **Verenigde Staten**

met **ongeveer 23 %** de grootste afzonderlijke handelspartner voor Belgische biofarmaceutische producten. Dat aandeel ligt aanzienlijk hoger dan het aandeel van de VS in de totale Belgische export (**6,3 %**), wat de strategische relevantie van trans-Atlantische handelsstromen voor de sector illustreert.

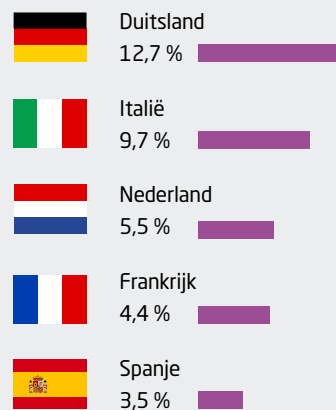
Samen tonen deze cijfers aan dat de biofarmaceutische sector sterk internationaal is ingebed, met een gediversifieerde exportbasis binnen en buiten Europa. Die brede spreiding biedt kansen, maar vereist tegelijk een stabiel en competitief beleidskader om België aantrekkelijk te houden als draaischijf voor productie, distributie en export in een steeds competitievere wereldmarkt.

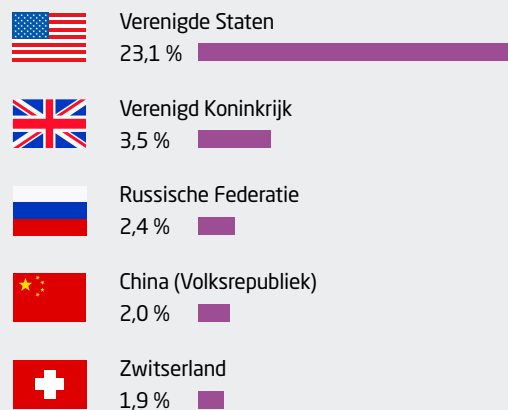
Export 2025

TOP 5 EU 2025

TOP 5 NIET-EU 2025

Biofarmaceutische export buiten Europa wint aan belang

Hoewel Europa en Noord-Amerika de belangrijkste afzetmarkten blijven, speelt de export naar andere regio's een steeds grotere rol voor de Belgische innovatieve biofarma sector. In 2025 gaat bijna 2,6 miljard euro export naar Centraal- en Zuid-Amerika, 1,4 miljard euro naar Afrika en 750 miljoen euro naar Australië en Oceanië.

Voorals Centraal-Amerika valt op als groeimarkt: de export nam er in vijf jaar tijd toe met 87 %, met sterke stijgingen in Mexico en Panama. Deze evolutie benadrukt het belang van diversificatie van exportmarkten in een veranderende internationale context.

Na Europa en Noord-Amerika is Azië de derde belangrijkste handelspartner voor de Belgische biofarmaceutische sector. In 2025 werd voor iets meer dan 9 miljard euro naar Azië uitgevoerd. Over vijf jaar blijft Azië een groeimarkt (+ 29 %), maar in 2025 is er een duidelijke terugval van 15 % tegenover 2024.

Binnen Azië is het Midden-Oosten goed voor 2,3 miljard euro export. Saoedi-Arabië is de grootste markt (870 miljoen euro), gevolgd door de Verenigde Arabische Emiraten (470 miljoen euro). Samen vertegenwoordigen zij meer dan de helft van de export naar deze regio. Over vijf jaar groeide de export naar beide landen sterk. In 2025 blijft de uitvoer naar de Emiraten stijgen, terwijl die naar Saoedi-Arabië licht daalt. Door de aanhoudende regionale onrust blijft de verdere evolutie onzeker.

De overige Aziatische landen nemen samen 6,8 miljard euro voor hun rekening. China blijft de grootste markt (1,5 miljard euro), maar kent een sterke terugval (- 34 % in 2025 en - 27 % over vijf jaar). Japan en Zuid-Korea volgen, maar ook daar slaat eerdere groei in 2025 om in een daling. Daarnaast blijven Taiwan, Singapore en Vietnam belangrijke handelspartners.

Waarom de Belgische biofarmaceutische export duidelijk terugvalt

In 2025 is de totale Belgische export met meer dan 9 miljard euro gedaald ten opzichte van 2024. Die terugval wordt vooral veroorzaakt door twee sectoren: minerale producten en de biofarmaceutische sector.

Voor de innovatieve biofarma alleen gaat het om een daling van meer dan 5 miljard euro aan export. Die vermindering komt vooral door een lagere uitvoer naar landen buiten de Europese Unie, waaronder het Verenigd Koninkrijk, Noord-Amerika en Azië.

Het Verenigd Koninkrijk valt daarbij het meest op: de Belgische biofarmaceutische export daalt er met 41 %, goed voor bijna 1,8 miljard euro minder uitvoer. Ook in Noord-Amerika, en vooral in de Verenigde Staten, is er een duidelijke terugval van 10 %, wat neerkomt op bijna 2 miljard euro. In Azië zien we vooral een sterke daling richting China en Japan, waar de export met ongeveer 30 % terugvalt.

Binnen de Europese Unie blijft de totale biofarmaceutische export in 2025 globaal stabiel. Achter dat totaal schuilen wel verschuivingen. Zo daalt de export naar Nederland met ongeveer 28 %, of 1,3 miljard euro, terwijl dit grotendeels wordt

gecompenseerd door een toename van de export naar Duitsland en, in mindere mate, naar Italië.

Ook de import daalt in 2025, zowel voor de biofarmaceutische sector als voor België in zijn geheel. Doordat export en import samen afnemen, blijft de Belgische handelsbalans ongeveer stabiel ten opzichte van 2024. Voor de biofarmaceutische sector daarentegen neemt de import toe met 2,4 miljard euro. In combinatie met de dalende export leidt dit tot een duidelijke verslechtering van de handelsbalans van de sector.

Deze toename van de import wordt in zeer grote mate gedreven door een stijging van de import uit de Verenigde Staten, met ongeveer 36 %, wat overeenkomt met 3,2 miljard euro. De combinatie van een afnemende export naar de Verenigde Staten, gecombineerd met een toename van de import, zorgt ervoor dat onze handelsbalans met de Verenigde Staten duidelijk verslechtert, met meer dan 50 % in 2025 ten opzichte van 2024. Waar het handelsbalansoverschot met de Verenigde Staten nog bijna 10 miljard euro bedroeg in 2024 is dit in 2025 geslonken tot minder dan 5 miljard euro.

Import, export en handelsbalans met de VS in 2025 vergeleken met 2024 (in miljard euro)

De veranderde geopolitieke situatie laat zich in 2025 al duidelijk voelen in de wereldhandel en zal ook de komende jaren een invloed blijven hebben. De daling van de export en de verschuivingen tussen regio's tonen aan dat geopolitieke onzekerheid zich steeds concreter vertaalt in de handelscijfers.

2025 is dan ook geen alleenstaand jaar, maar een duidelijk signaal dat het internationale handelsklimaat structureel moeilijker wordt. Dat geldt in het bijzonder voor de biofarmaceutische sector, die sterk afhankelijk is van stabiele internationale markten en voorspelbare handelsstromen.

04

PRODUCTIE, TOEGEVOEGDE WAARDE EN INVESTERINGEN

Van tijdelijke terugval naar structurele verzwakking

Na jaren van veerkracht komt de Belgische biofarmaceutische sector in 2025 op een duidelijk kantelpunt. Waar de sector in 2024, ondanks een lichte daling in werkgelegenheid, productie en export, nog standhield met groei in **toegevoegde waarde en investeringen**, slaat het beeld in 2025 definitief om. Op alle kernindicatoren tekent zich nu een **duidelijke en zorgwekkende achteruitgang** af.

Productie

DALING ZET DOOR

De industriële productie van de biofarmaceutische sector **daalt** in 2025 voor het **vierde jaar op rij**, met bijna **6 %**.²⁰ Waar dit aanvankelijk grotendeels kon worden verklaard door de afbouw van de COVID-19-vaccinproductie, blijkt er inmiddels meer aan de hand.

De aanhoudende neerwaartse trend wijst steeds explicieter op **een structurele verzwakking van de productieactiviteit in België**.

Met andere woorden: dit is geen tijdelijke correctie meer, maar een signaal dat de aantrekkelijkheid en competitiviteit van België als productielocatie onder druk staan.

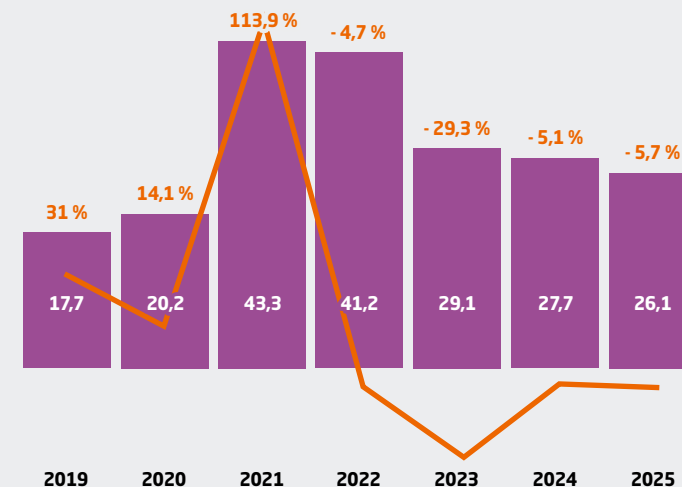
Over vijf jaar bekeken, ten opzichte van 2020 (het laatste jaar vóór de COVID-pandemie) ligt de industriële productie van de biofarmaceutische sector weliswaar nog steeds bijna **29 % hoger**. Dat langetermijncijfer mag echter niet verhullen dat de sector de voorbije jaren **structureel terrein verliest**. De opeenvolgende jaarlijkse dalingen vormen een duidelijk **alarmsignaal** voor de toekomst van de sector in België.

Dat signaal wordt in 2025 bijzonder scherp. Terwijl de industriële productie van de **totale Belgische verwerkende industrie stabiel blijft** - met de voedingsindustrie

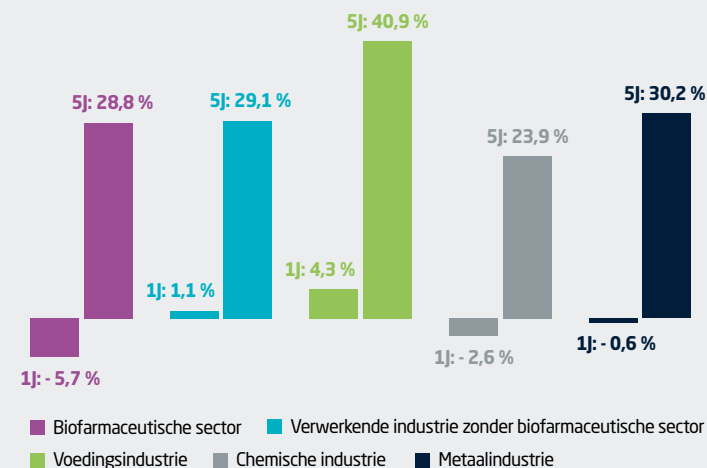
als duidelijke positieve uitschieter - noteert de biofarmaceutische sector **veruit de sterkste terugval van alle sectoren**.

Als gevolg daarvan zakt de biofarmaceutische sector in 2025 op het vlak van productie naar de **vierde plaats**, na de voedingsindustrie, de chemische industrie en de metaalindustrie. Over vijf jaar bekeken blijft de groei nog in lijn met die van de totale verwerkende industrie.

Evolutie van de industriële productie van de biofarmaceutische sector (in miljard euro)

Evolutie van de industriële productie op 1 en 5 jaar (2020-2025)

Toegevoegde waarde

EEN DUIDELIJKE TRENDBREUK

In **2024** noteert de biofarmaceutische sector voor het eerst sinds lange tijd een **terugval van de toegevoegde waarde met meer dan 3 %**.²¹ Met uitzondering van 2021, toen de daling rechtstreeks gelinkt was aan de uitzonderlijke COVID context, betekent dit een **duidelijke trendbreuk**.

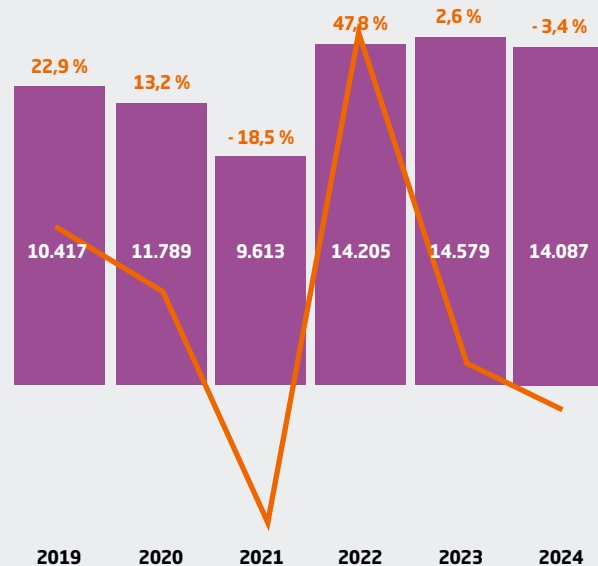
Dat signaal wordt versterkt door het feit dat er ook in **2023 nauwelijks nog groei** werd gerealiseerd.

Deze evolutie is geen toeval of tijdelijke correctie, maar een **waarschuwing voor een verdere structurele verzwakking** van een sector die jarenlang tot de sterkste waarde-makers van de Belgische economie behoorde. De cijfers voor 2025 zijn nog niet beschikbaar, maar de recente neerwaartse trend benadrukt dat het economisch fundament van de biofarmaceutische sector onder toenemende druk staat.

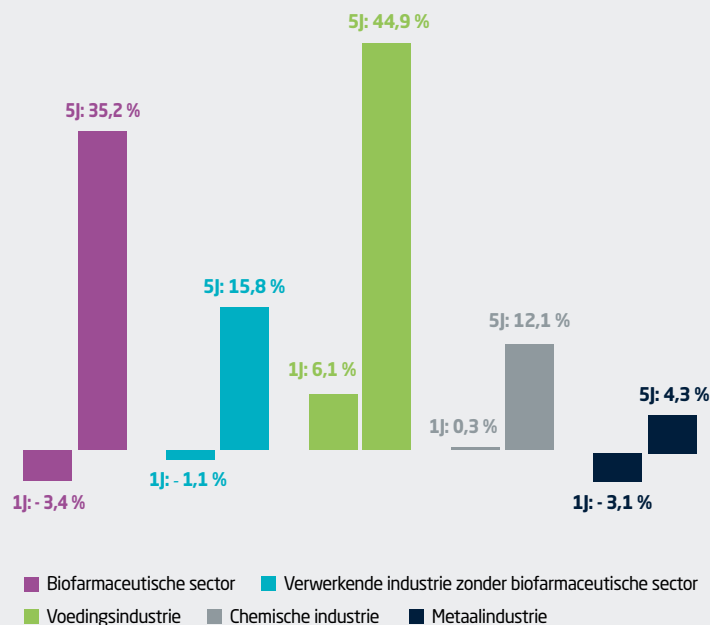
Over een periode van **vijf jaar**, steeg de toegevoegde waarde van de biofarmaceutische sector met ongeveer **35 %**. Alleen de voedingsindustrie presteerde beter. Op **lange termijn** blijft het belang van de sector onmiskenbaar: in de afgelopen **25 jaar** is de toegevoegde waarde **meer dan verviervoudigd**.²² Net dat contrast maakt de recente terugval des te alarmerender en onderstreept dat de structurele sterkte van de sector niet langer vanzelfsprekend is.

Hoewel de sector haar **koppositie in toegevoegde waarde** binnen de verwerkende industrie behoudt, ziet zij haar **voorsprong zichtbaar slinken**. Vandaag vertegenwoordigt de biofarmaceutische sector nog steeds ongeveer een vijfde van de totale toegevoegde waarde van de Belgische verwerkende industrie, maar de innovatieve biofarma sector **verliest duidelijk momentum**.

Evolutie van de toegevoegde waarde, van de biofarmaceutische sector (in miljoen euro)

Evolutie van de toegevoegde waarde op 1 en 5 jaar (2019-2024)*

* De cijfers over de toegevoegde waarde en arbeidsproductiviteit zijn nog niet beschikbaar voor 2025

Arbeidsproductiviteit

ARBEIDSPRODUCTIVITEIT DAALT MET 3 %

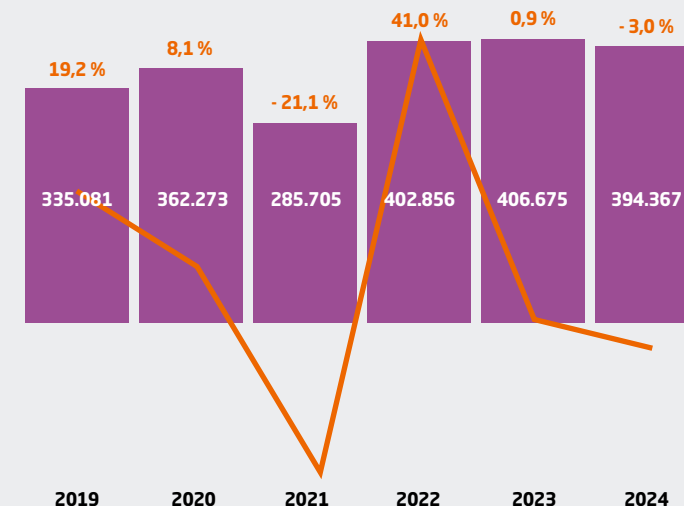
Slechts twee bedrijfstakken, de farmaceutische nijverheid en de voedingsnijverheid, laten in de periode 2019- 2024 een positieve productiviteitsgroei zien, terwijl het aantal gewerkte uren toeneemt meldt de Nationale Raad voor de Productiviteit in haar Jaarverslag 2025. In **2024** bedraagt de toegevoegde waarde van de sector ongeveer **394.000 euro per werknemer**. Maar achter dit cijfer gaat een **verontrustende trendbreuk** schuil. Ten opzichte van **2023** daalt de arbeidsproductiviteit met 3 %, een evolutie die zich **voor het eerst buiten een crisissituatie** voordoet.

Over een periode van **vijf jaar** genomen, ligt de arbeidsproductiviteit nog ongeveer **60.000 euro per werknemer**, of **18 % hoger**. Maar net dat sterke langetermijntraject maakt de recente terugval des te opmerkelijker. Wanneer zelfs de productiviteit, jarenlang een absolute troef van België in de internationale concurrentiestrijd, onder druk komt te staan, is dat een **duidelijk signaal dat ook de aantrekkelijkheid van België als investerings- en productielocatie afneemt**.

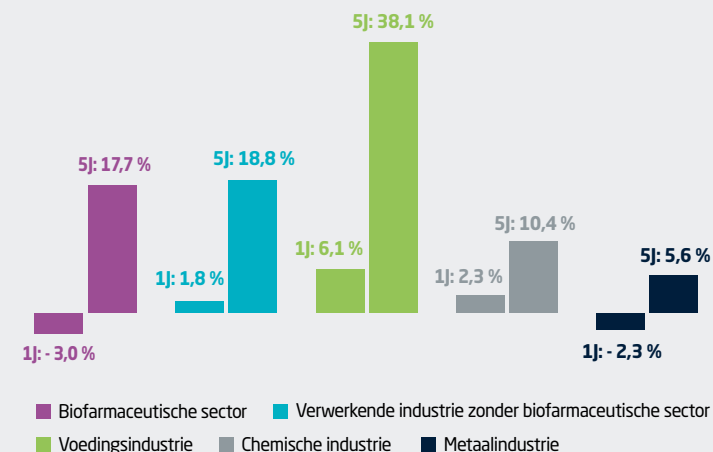
In tegenstelling tot de biofarmaceutische sector kent de totale Belgische verwerkende industrie in 2024 wel een positieve groei, met een stijging van de arbeidsproductiviteit van ongeveer 1 %. Ook andere sectoren, zoals de voedingsindustrie en de chemische industrie, laten een positieve groei optekenen. Over een periode van vijf jaar stijgt de arbeidsproductiviteit in de gehele verwerkende industrie met bijna 19 %, wat neerkomt op een sterker groeipercentage dan in de biofarmaceutische sector.

Belangrijk is wel om op de merken dat de **toegevoegde waarde per werknemer** in absolute termen **zeer hoog ligt** in de biofarmaceutische sector. Het moet enkel de petroleumsector laten voorgaan. In vergelijking met de totale verwerkende industrie ligt de arbeidsproductiviteit in de biofarmaceutische sector bijna drie keer zo hoog. Dit maakt dat de sector wat de toename in absolute termen betreft over een periode van vijf jaar ruim de grootste groei kent.

Evolutie van de arbeidsproductiviteit van de biofarmaceutische sector (in euro)

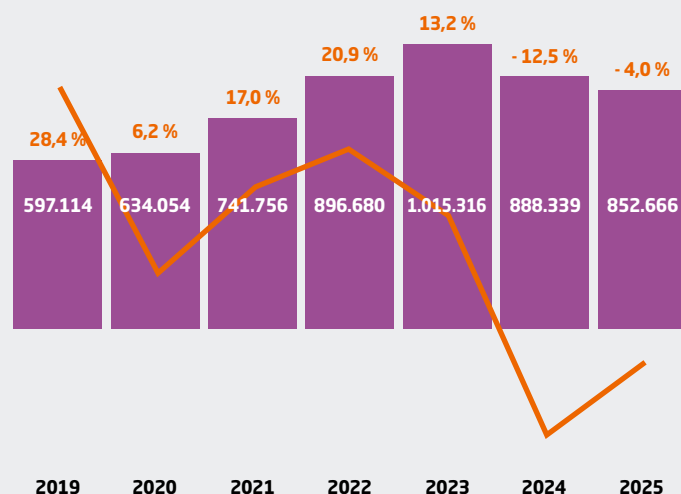

Evolutie van de arbeidsproductiviteit op 1 en 5 jaar (2019-2024)*

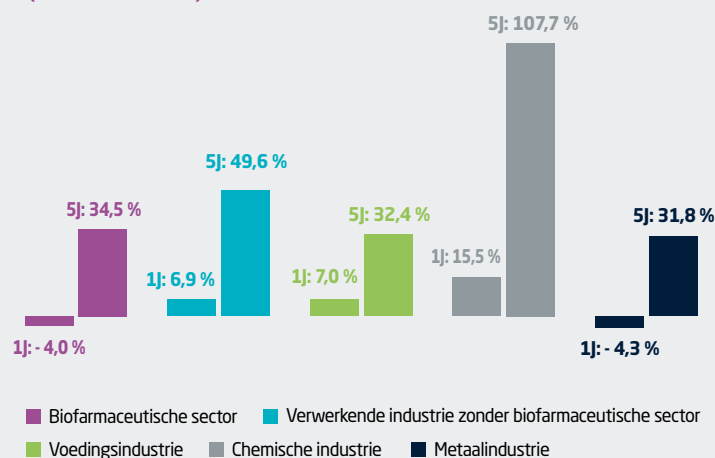

* De cijfers over de toegevoegde waarde en arbeidsproductiviteit zijn nog niet beschikbaar voor 2025

Investeringen in bedrijfsmiddelen (in duizenden euro)

Evolutie van de investeringen in bedrijfsmiddelen op 1 en 5 jaar (2020-2025)

Investeringen in bedrijfsmiddelen

LANGETERMIJNBESLISSINGEN LEGGEN STRUCTURELE VERZWAKKING BLOOT

Investeringen in bedrijfsmiddelen vormen de **ruggengraat van de toekomstige productiecapaciteit en toegevoegde waarde** van de biofarmaceutische sector. Het gaat om strategische investeringen in terreinen, gebouwen, installaties, machines en uitrusting, die noodzakelijk zijn om innovatie te industrialiseren, productie te verduurzamen en internationaal competitief te blijven.

Tegen die achtergrond is de vastgestelde evolutie **bijzonder zorgwekkend**. Voor het **tweede jaar op rij** dalen de investeringen in bedrijfsmiddelen in de biofarmaceutische sector. Na een **forse terugval in 2024** volgt in **2025 opnieuw een daling met 4 %**.²³ Wat hier zichtbaar wordt, is geen tijdelijke schommeling, maar een **aanhoudende negatieve investeringsdynamiek**.

Geopolitieke onzekerheid speelt daarbij onmiskenbaar een rol en weegt wereldwijd op investeringsbeslissingen. Maar in de biofarmaceutische sector worden investeringen genomen met een **meerjarige, vaak decennialange horizon**.

De huidige terugval weerspiegelt daarom niet alleen de impact van de recente internationale context, maar legt vooral een **structureel probleem bloot dat al langer speelt**. De afnemende investeringsdynamiek wijst op een **geleidelijke vermindering van de aantrekkelijkheid van België als locatie voor innovatieve biofarmaceutische investeringen**, een trend die ruim vóór de huidige geopolitieke spanningen werd ingezet.

Wanneer deze onzekerheid aanhoudt, dreigt dit op middellange termijn een **structurele rem te zetten op productie, productiviteit en de creatie van toegevoegde waarde**, en zo ook op de **concurrentiekracht en industriële veranker**ing van de Belgische biofarmaceutische sector.

Wat vandaag niet wordt geïnvesteerd, vertaalt zich morgen in verloren capaciteit, innovatie en groei.

In 2025 neemt de biofarmaceutische sector bijna 8 % van de totale investeringen door de Belgische verwerkende industrie voor zijn rekening, tegenover bijna 9 % in 2024. Dit is het gevolg van een **daling met 4 %** van de investeringen in de

biofarmaceutische sector ten opzichte van het voorgaande jaar, terwijl de investeringen in de totale verwerkende industrie met 7 % toenemen, voornamelijk gedragen door de chemische industrie. Over een periode van vijf jaar zijn de investeringen in bedrijfsmiddelen binnen de biofarmaceutische sector met 34 % toegenomen. Voor de totale verwerkende industrie bedraagt deze groei echter bijna 50 %, wat maakt dat **de biofarmaceutische sector ook op dit vlak achterblijft ten opzichte van de rest van de verwerkende industrie**.

VERWACHTINGEN VOOR 2026:

alarmsignalen voor het investeringsklimaat in de biofarmaceutische sector

De cijfers voor 2025 markeren een duidelijke **trendbreuk** in de economische prestaties van de biofarmaceutische sector in België. Die **neerwaartse lijn** zet zich niet alleen door, maar versterkt zich in de vooruitzichten voor 2026. Uit een recente bevraging bij de leden van pharma.be komt een **eenduidig en bijzonder zorgwekkend** beeld naar voren.

Waar de impact van de gewijzigde geopolitieke context in 2025 voor veel bedrijven nog beheersbaar bleef, verwachten zij dat de **negatieve gevolgen zich in 2026 veel sterker, structureler en over een breder spectrum** zullen manifesteren.

Bijna **de helft van de respondenten** verwacht in 2026 een **negatieve impact op O&O-investeringen**, inclusief klinisch onderzoek. Dat vertaalt zich rechtstreeks in een **afnemend aantal klinische studies in België**. Deze cijfers onderstrepen het

reële risico dat België verder **aan aantrekkelijkheid verliest als locatie voor klinisch onderzoek**, een activiteit die bijzonder gevoelig is voor internationale strategische heroriëntaties.

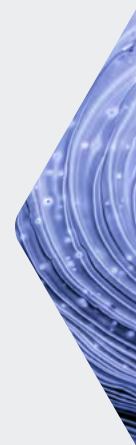
Ook de vooruitzichten voor de **indiening en lancering van nieuwe geneesmiddelen** zijn ronduit somber. Slechts 10 % van de respondenten verwacht geen impact in 2026, terwijl **90 % negatieve tot sterk negatieve effecten** voorziet. Dat dreigt de toegang van patiënten tot innovatieve behandelingen verder te ondermijnen.

Daarnaast verwacht de helft van de respondenten **jobverliezen** of geeft aan dat de impact op de tewerkstelling onzeker is. Voor **productieactiviteiten** zijn de signalen nog alarmerender: twee derde van de bedrijven verwacht negatieve effecten.

Tot slot blijkt dat **investeringsbeslissingen systematisch worden**

uitgesteld. Onderhouds- en uitbreidingsinvesteringen worden geschrapt of blijven on hold, terwijl ook geplande **greenfield-investeringen** zijn opgeschort. Dit wijst niet op tijdelijke terughoudendheid, maar op een **structurele vertrouwensbreuk** in het investeringsklimaat.

Samengevat: de verwachtingen voor 2026 bevestigen een **breed gedragen en diepgewortelde bezorgdheid** binnen de sector. Zonder **duidelijke, stabiele en voorspelbare beleidskeuzes** dreigt België versneld terrein te verliezen als aantrekkelijke locatie voor farmaceutische innovatie, productie en investeringen.

Bronnen

1. RSZ - pharma.be
2. pharma.be, enquête onder leden
3. NBB Extract - pharma.be
4. pharma.be, enquête onder leden
5. NBB, Buitenlandse handel, Communautair concept
6. European Patent Office, European patent applications 2011-2025 per field of technology
7. NBB, Toegevoegde waarde (tegen basisprijzen)
8. RSZ - pharma.be
9. PwC, Economic Footprint of the Pharmaceutical industry in Europe, november 2024
10. RSZ, Arbeidsmarktanalyse: gedetailleerde kwartaalgegevens
11. Statbel-enquête naar arbeidskrachten, 2025
12. NBB Extract - pharma.be
13. pharma.be, enquête onder leden
14. pharma.be, enquête onder leden
15. European Patent Office, European patent applications 2011-2025 per field of technology
16. Dit cijfer is gecorrigeerd voor inflatie
17. Nationale Raad voor de Productiviteit, Jaarverslag 2021
18. NBB, Buitenlandse handel, Communautair concept
19. Dit cijfer is gecorrigeerd voor inflatie
20. Statbel, Industriële productie geëxtrapoleerd op basis van industriële productie-index
21. NBB, Toegevoegde waarde (tegen basisprijzen)
22. Dit cijfer is gecorrigeerd voor inflatie
23. Statbel, Omzet en investeringen volgens de btw-aangiften